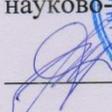

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи

 Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« 22 » 10 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ)
ПРАКТИКИ**

Факультет психології, історії та соціології
Кафедра історії, археології та методики
викладання
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.03 Історія
Освітня програма Середня освіта (історія)
Курс II
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Форма навчання: денна, заочна

Херсон 2021 р.

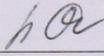
Програма розроблена:

1. Водотика Сергій Григорович, професор кафедри історії, археології та методики викладання, доктор історичних наук, професор,
2. Кузовова Наталя Миколаївна, завідувач кафедри історії, археології та методики викладання, кандидат історичних наук, доцент,
3. Батенко Ганна Вячеславівна, доцент кафедри історії, археології та методики викладання, кандидат історичних наук кандидат історичних наук, доцент.

Затверджена на засіданні кафедри історії, археології та методики викладання

Протокол № 1 від 25 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

Наталя КУЗОВОВА

ВСТУП

Одним із засобів успішної підготовки студентів до роботи викладачем історичних дисциплін та вчителем історії закладу середньої освіти є практика. Для студентів 2 курсу РВО «Магістр» навчальними планами передбачено виробничу (асистентську) практику.

Виробнича практика 2 курсу передбачає набуття професійних компетентностей викладача закладу вищої освіти.

Загальна тривалість практик магістрантів становить 8 тижнів на 2 курсі.

План практичної підготовки студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення, формування у студентів необхідного і достатнього обсягу практичних знань і вмінь відповідно до ОПП РВО «Магістр».

ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Тривалість практики подано у таблиці 1.

Курс	Назва практики	Семестр	Кількість тижнів
	Денна форма навчання		
2.	Виробнича (асистентська) практика	3	4
	Заочна форма навчання		
2.	Виробнича (асистентська) практика	3	2

В процесі виконання завдань переддипломної практики, магістри набувають **загальних компетентностей**, передбачених ОП:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності;

ЗК 2. Володіння навичками критичного мислення;

ЗК 3. Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію;

ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 6. Здатність до особистісного і професійного розвитку;

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 8. Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності;

ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети;

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК 11. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності;

ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

та **фахових компетентностей** ОП:

ФК 1. Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми у різних формах наукової комунікації; здійснювати історичні дослідження з визначеної

тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших наук;

ФК 2. Здатність відтворювати, пояснювати та аналізувати новітні досягнення з історії України та всесвітньої історії, історіографії та методології історичної науки;

ФК 3. Здатність інтерпретувати історичні процеси в Україні в контексті загальноісторичного всесвітнього простору;

ФК 4. Здатність навчати учнів історії, моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, добирати і використовувати сучасні та ефективні методики та технології навчання, виховання і розвитку учнів закладів середньої освіти;

ФК 5. Здатність по партнерській взаємодії з учасниками освітнього процесу; здатність брати участь у створенні безпечного та здорового освітнього середовища; здатність до управління освітнім процесом;

ФК 6. Здатність до розроблення та оновлення програм навчальних дисциплін з історії, підготовки навчальних і методичних матеріалів у закладах вищої освіти;

ФК 7. Здатність до викладання історичних дисциплін, консультативної підтримки студентів;

ФК 8. Здатність розробляти критерії та здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання, надавати студентам зворотній зв'язок щодо покращення результатів навчання;

ФК 9. Здатність виявляти та описувати історичні факти, що відображають історію певного регіону; орієнтуватись у досягненнях і проблемах регіональної історіографії;

ФК 10. Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації;

ФК 11. Здатність мати стійкі переконання щодо важливості інтелектуального сумління, бути чесним в професійній діяльності, уникати симуляцій, плагіату й інших виявів недоброчесності;

ФК 12. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Уміти брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації; використовувати методи наукових досліджень при здійсненні власного дослідження;

ПРН 2. Відтворювати, пояснювати та аналізувати новітні досягнення з історії України та всесвітньої історії, історіографії та методології історичної науки;

ПРН 3. Знати основні тенденції історії та сучасного розвитку міжнародних відносин, в тому числі роль України в міжнародній політиці;

ПРН 4. Знати вимоги до результатів навчання за державними стандартами у галузі середньої освіти, зміст навчальних програм з історії, формувати в учнів предметні компетентності на підставі сучасних наукових досягнень;

ПРН 5. Знати методи активізації пізнавальної активності учнів з урахуванням індивідуальних особливостей та на основі партнерської взаємодії з

учасниками освітнього процесу на уроках історії; вимоги до створення безпечного освітнього середовища та законодавство щодо організації освітнього процесу в закладах середньої освіти;

ПРН 6. Вміти розробляти програму навчальної дисципліни та її складники, навчальні і методичні матеріали до них, оновлювати їх відповідно до вимог внутрішньої системи забезпечення якості;

ПРН 7. Вміти проводити навчальні заняття з історичних дисциплін та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів, консультувати студентів з історичних дисциплін та здійснювати індивідуальний супровід студента;

ПРН 8. Знати форми, методи і засоби контролю та корекції знань з історії, вміти розробляти критерії та обирати інструменти для об'єктивного оцінювання результатів навчання історичних дисциплін;

ПРН 9. Знати історичні факти, що відображують історію Південної України, актуальні проблеми регіональної історіографії;

ПРН 10. Уміти вести краєзнавчу роботу, виявляти, пропонувати та сприяти збереженню історико-культурних пам'яток;

ПРН 11. Виявляти повагу до різноманітних національних спільнот як невід'ємної складової історії України, дотримуватись демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку України та світу;

ПРН 12. Знати форми та напрями особистісного професійного розвитку, професійні права, мати сформовану мотивацію до здійснення професійної діяльності, дотримуватись принципів академічної доброчесності

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

- Закріпити на практиці теоретичні знання, отриманні під час вивчення навчальних дисциплін «Педагогіка та психологія у вищій школі» та «Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО» та дисциплін з фаху;
- навчитись здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн;
- застосовувати у професійній діяльності в сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі, для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів.

БАЗА ПРАКТИКИ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ

Базою практики є кафедра історії, археології та методики викладання. Для заочної форми навчання базами практик допускаються заклади фахової передвищої освіти та старша школа ЗЗСО.

Керівник практики здійснює контроль за дотриманням здобувачем трудового розпорядку, за своєчасним і якісним виконанням індивідуального завдання, надає методичну допомогу та консультації.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ:

Основні види робіт виробничо-асистентської практики:

- проведення семінарських, практичних і лабораторних занять;
- проведення консультацій з навчального предмету;
- проведення індивідуальних занять зі здобувачами;
- відвідування занять провідних викладачів кафедри та своїх однокурсників з подальшим їх аналізом;

Перелік основних видів методичної роботи

- розробка конспектів лекцій, підготовка навчально-методичних матеріалів до семінарських, практичних лабораторних занять і самостійної роботи здобувачів;
- ознайомлення з робочими навчальними планами і робочими навчальними програмами дисциплін відповідних напрямів підготовки;
- складання завдань для проведення модульного та підсумкового контролю, завдань для проведення тестового контролю;
- розробка і впровадження інноваційних форм, методів і технологій навчання;
- вивчення і впровадження передового досвіду організації навчального процесу.

Перелік основних видів організаційної роботи:

- участь у виховній роботі в студентському колективі, виконання доручень куратора академічної групи;
- участь у профорієнтаційній роботі;
- участь у підготовці та проведенні студентських і учнівських олімпіад, у роботі МАН;
- участь в організації та проведенні організаційно-виховних заходів;
- ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи факультету, лицю, лабораторії, кафедри;
- участь у роботі засідань випускової кафедри факультету;
- ознайомлення з принципами управління діяльністю структурного підрозділу університету;
- ознайомлення з правилами оформлення виробничої документації.

Підведення підсумків практики:

Практична підготовка здобувачів є однією з важливих і невід’ємних складових освітнього процесу в університеті.

Оцінка за практику складається з оцінки:

- керівника від бази практики (15%);
- керівника від кафедри історії, археології та методики викладання (60%)
- керівника від кафедри педагогіки, психології та освітнього менеджменту

ім. Є.Петухова (15%).

Кількість балів за виконані завдання з фаху (сума балів від керівника бази практики та кафедри історії, археології та методики викладання)

№ з/п	Назва залікового заходу	Сума балів
-------	-------------------------	------------

1.	Проведення та оформлення двох залікових занять з фаху	20
2.	Методична розробка та проведення кураторської години з фаху	20
3.	Аналіз заняття викладача ЗВО з фаху	20
4.	Виконання індивідуального завдання	5
5.	Виконання науково-дослідної складової з практики	20
	Усього	85

Шкала оцінювання практики:

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
2. Закон України «Про музей та музейну справу». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
4. Закон України «Про охорону культурної спадщини». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>
5. *Murphy, Oonagh (Spring 2018). "Museum Studies as Critical Praxis: Developing an Active Approach to Teaching, Research and Practice". Tate Papers. 29.*
6. Академічна доброчесність у навчанні, викладанні й науковій (творчій) діяльності в Херсонському державному університеті / заг. ред. О. Співаковський ; упоряд. : С. Омельчук, В. Блах, В. Кобець. Херсон : Вид-во ХДУ, 2019. 112 с.
7. Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти ХДУ. Режим доступу : <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
8. Положення про кваліфікаційну роботу (проект) (наказ ХДУ від 09.10.2020 № 953-Д. – Режим доступу: (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
9. Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті (наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д). Режим доступу:

<https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021

10. Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ ХДУ від 07.09.2020 № 803-Д), (зі змінами від 08.09.2021 № 890-Д) Режим доступу: <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
11. Професійний стандарт «Викладачі закладів вищої освіти» (затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610)
12. Терський С.В. Археологія України (середньовічна доба) [Текст] : навч. посіб. / Святослав Терський ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. - 254, [4] с. : фот., рис. - Бібліогр. в кінці тем. - 250 прим. - ISBN 978-966-941-040-5.
13. Усна історія [Текст] : навч.-метод. посібник: для студ. РВО «бакалавр», «магістр» напр. підгот. : 014 Середня освіта (Історія), 032 Історія та археологія / Г. В. Цибуленко, Л. О. Цибуленко. Херсон: Вишемирський В.С, 2018. 32 с.
14. Усна історія України: навч. посіб. / Б. Чорномаз. Київ: Талком, 2019. 160 с. [ISBN 617-7685-71-4](https://www.isbn.org/9789661776857).

Додаткова:

15. Кузьміщев, Олександр Геннадійович. Е. Р. Штерн та становлення вітчизняної античної археології Північного Причорномор'я (кін. ХІХ - поч. ХХ ст.) [Текст] : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.04 / Кузьміщев Олександр Геннадійович ; НАН України, Ін-т археології. - Київ, 2017. - 16 с.
16. КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНІ ЗАПОВІДНИКИ [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Україна—Українці. Кн. 2 / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во «Наукова думка», 2019. - 842 с.. – Режим доступу: <http://www.history.org.ua/?termin=2.23> (останній перегляд: 18.08.2021).
17. Павлик О.В. Розвиток археологічної науки на теренах України в кінці ХІХ - на початку ХХ ст. (за матеріалами часопису "Археологічний літопис Південної Росії") [Текст] : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Павлик Олександр Васильович ; Держ. ВНЗ "Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди". - Переяслав-Хмельницький, 2018. - 21 с.
18. Речі і образи: матеріали конференції "Спеціальні історичні дисципліни в контексті "речового" та "візуального" поворотів європейської гуманітаристики" (4 жовтня 2019 р., м. Київ) / Відп. ред. О. Ковалевська; Упоряд.: С. Блащук, Г. Боряк, О. Ковалевська. НАН України. Інститут історії України, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Центр пам'яткознавства, Українське товариство охорони пам'яток історії та культури; Центральний державний історичний архів України, м. Київ; Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г.С. Пшеничного; Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник; Національний музей історії України. – К.: Інститут історії України, 2020. – 368 с.

Електронні ресурси:

19. Веб сайт ЮНЕСКО: <https://en.unesco.org/>
20. Науковий журнал «Археологія». Режим доступу: <https://iananu.org.ua/vidannya/periodichni?id=177>
21. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України / <http://mon.gov.ua/>
22. Офіційний веб-сайт Херсонського державного університету <http://www.kspu.edu/>
23. Фаховий науковий журнал «Архіви України». Режим доступу: <http://au.archives.gov.ua/index.php/au>
24. Фаховий науковий журнал «Південний архів (історичні науки)». Режим доступу: <http://pahs.journal.kspu.edu/index.php/pahs>
25. Фаховий науковий журнал «Український історичний журнал». Режим доступу: <http://uhj.history.org.ua/uk/home>